

היבטים לשוניים ויקרא עד

דקדוקי קריאה והדרכה לקורא בפרשת ויקרא ובהפטרות ובראשון של צו

י וְאִם-מִן-הַצֹּאֵן: יֵשׁ לְהַקְפִּיד עַל הַפְּרִדַּת הַתִּיבוֹת

א טו וְנִמְצָה: בה"א ולא באל"ף

ב ב מִסְלָתָה: הסמ"ך בקמ"ץ קטן. עַל כָּל-לִבְנֹתָהּ: טעם טפחא בתיבת עַל, יֵשׁ לְהִזְהֵר לֹא לְהַדְבִּיק אֶת הַלמ"דים שֶׁבִּין הַתִּיבוֹת הַבָּאוֹת אַחֲרֶיהָ

ב ה מִצָּה: דגש חזק בצד"י שלא יישמע מלשון מציאה בלשון עבר

ב ח וְהִקְרִיבָהּ וְהִגִּישָׁה: במלרע ובמפיק בה"א, הַקּוּרָא בַּמַּלְעִיל לֹלָא מִפִּיק מִשְׁבֵּשׁ מִשְׁמַעוֹת

ב יג עַל כָּל-קִרְבָּנָהּ: יֵשׁ לְהִזְהֵר בַּהֲטַעַמַת הַתִּיבוֹת שֶׁלֹּא לְצַרֵּף אֶת הַמִּילָה כָּל־לִתִּיבָה שֶׁלִּפְנֵיהָ

ב יד גִּרְשֵׁי: שִׁי"ן שְׂמַאלִית וְכֵן הוּא בַּהֲמִשָּׁךְ בִּפְס' טז מִגִּרְשָׁה

ג ג הַמִּכְסָּה: גְּעִיָּה בַּה"א וְהַמ"ם בְּשׁוּוֹא נֵעַ לֹא בַּחֲטָף פֶּתַח, כֵּן הַדְּבָר גַּם בַּהֲמִשָּׁךְ

ג יב וְאִם עֵז: כִּךְ צְרִיכָה לִהְיוֹת הַהֲטַעַמָּה וְלֹא כַּקּוּרָן וְדוּמִיּוֹ שֶׁם הַמִּילִים מוֹקְפוֹת

ד ח עַל-הַקֶּרֶב: הִיחִיד שֶׁלֹּא נֹאמַר בּוֹ אֶת-הַקֶּרֶב

ד י כֶּאֱשֶׁר יוֹרֵם: הַרִ"שׁ בִּפְתַּח לֹא בַּקִּמָּץ. עַל מִזְבֵּחַ הָעֹלָה: טַעַם טַפְחָא בְּתִיבַת עַל

ד יג וְנִעְלָם: הַעִ"ן בְּשׁוּוֹא נַח וְכֵן הַדְּבָר גַּם בַּהֲמִשָּׁךְ

ד יז אֶת פְּנֵי הַפְּרָכֶת: טַעַם טַפְחָא בְּתִיבַת אֶת. בַּקּוּרָן וְדוּמִיּוֹ מוֹטַעַם בְּטַעוֹת מִרְכָּא-טַפְחָא בַּמִּקּוֹם טַפְחָא-מִרְכָּא

ד כ וְעָשָׂה לִפְרֹ: בְּזַקֵּף קֶטוֹן וְלֹא רְבִיעַ כַּקּוּרָן וְדוּמִיּוֹ. יַעֲשֶׂה-לּוֹ: גְּעִיָּה בִּי"ד, יֵשׁ לְקַרְוֹא בַּהֲעַמְדָּה קֶלָּה שֶׁם

ד כד וְשָׁחַט אֹתוֹ: בְּרְבִיעַ וְלֹא בְּזַקֵּף כַּקּוּרָן וְדוּמִיּוֹ

ד כו וְנִסְלַח לּוֹ: הַטַּעַם לֹא נִסּוּג אַחֲרֵי וְכֵן הַדְּבָר בְּשֹׁאֵר הַמִּקּוּמוֹת

ד לא הוֹסֵר חֲלָב: הַטַּעַם בְּסִמָּךְ, לֹא נִסּוּג לַה"א. מִעַל זֶבַח: שְׁתֵּי הַתִּיבוֹת מוֹטַעַמוֹת בְּמוֹנַח וְאִינָן מוֹקְפוֹת כִּפִּי שְׂמוּפִיעַ בַּקּוּרָן וְדוּמִיּוֹ

ה ח עֲרָפוֹ: הַעִ"ן בַּקִּמָּץ קֶטוֹן

ה ט יִמְצָה: הַצַּד"י בְּצִירִי

ה יח שִׁגְגָתוֹ: הַגִּימ"ל הַרְאִשׁוֹנָה בְּשׁוּוֹא נַח עַל אֵף הַקּוּשִׁי

ה כֹּא בִּגְזֵל: בַּמַּלְרַע. אֹו עֲשֵׂק אֶת-עַמִּיתוֹ: טַעַם טַפְחָא בְּתִיבַת אֹו

ה כב וְכִכָּשׁ: טַעַם נִסּוּג אַחֲרֵי לַכ"ף. הַחִ"ת בְּסִגּוּל, לֹא בְּצִירִי. לַחֲטָא: הַחִ"ת בַּחֲטָף לֹא בְּשׁוּוֹא נַח

ה כג גִּזְלִי: הַזִּי"ן בַּקִּמָּץ. עֲשֵׂק: הַשִּׁי"ן בַּקִּמָּץ. הַפְּקָד: הַה"א בַּקִּמָּץ קֶטוֹן

הַפְּטֻרָה וִיקְרָא, יִשְׁעִיהוּ מִג־מֵד:

מִג כג שָׁה: בְּצִירִי. בְּמִנְחָה: הַבִּי"ת בְּשׁוּוֹא

מִג כז פִּשְׁעוֹ: טַעַם נִסּוּג אַחֲרֵי לַפ"א

מג כח וְאֶחָלָל: הוֹי"ו בפתח לא בקמץ. שְׁרִי: טעם נסוג אחור לשי"ן
 מד ב יַעֲזֹרֶךָ: העי"ן בשווא נח, הזי"ן בשווא נע ודגש חזק בכ"ף סופית
 מד ג אֶצֶק-מַיִם: הצד"י בקמץ קטן
 מד ה אָנִי: במלעיל. וְזֶה יִקְרָא בְּשֵׁם-יַעֲקֹב: טעם טפחא בתיבת וְזֶה
 מד ז וַיַּעֲרֹכֶה: העי"ן בשווא נח והרי"ש בשווא נע. וְאַתִּיּוֹת: התי"ו בחירק חסר ודגש חזק ביו"ד,
 יש לקרא: ואתי-יות
 מד ח וְאֶל-תִּרְהֹוּ: בה"א ולא באלף (אֶל-תִּפְחָדּוּ וְאֶל-תִּרְהֹוּ), הרי"ש בשווא נח
 מד ט יִצְרִי-פָסֶל: העמדה קלה ביו"ד
 מד יב מַעֲצָד: דל"ת בסוף התיבה ולא רי"ש. לֹא-שָׁתָה מַיִם: טעם נסוג אחור לשי"ן
 מד יג נָטָה: טעם נסוג אחור לנו"ן. בְּשָׂרָד: שי"ן שמאלית. יִתְאַרְהֹוּ: התי"ו בקמץ גדול¹ והאלף
 בחטף קמץ
 מד יד לְכָרֶת-לָו: הרי"ש בקמץ קטן
 מד טו וַיִּחַם: החי"ת בקמץ קטן. וְאַפָּה: טעם נסוג אחור לאל"ף. וַיִּסְגֹּד-לָמוֹ: הגימ"ל בקמץ קטן
 מד טז וַיִּשָּׁבַע: הוא"ו בשווא
 מד יז וַיִּשְׁתַּחֲוֶה וַיִּתְפַּלֵּל וַיֹּאמֶר: וא"ו החיבור בשווא
 מד יט וְאֵכָל: במלרע! פועל א.כ.ל ולא שם העצם
 מד כ רָעָה: בעי"ן ולא באל"ף
 מד כא זָכַר-אֱלֹהֶ: הכ"ף בקמץ קטן. עֲבָד-לִי: העמדה קלה בעי"ן
 מד כב כַּחֲמִיתִי כָעֵב: כ' בקמץ לא בשווא. וְכַעֲנָן: הוֹי"ו בשווא הכ"ף בסגול המורה על מיודע ויש
 בה געיא להדגשת הסגול
 מד כג רָנָו: הרי"ש בקמץ קטן, דגש חזק בנו"ן ובמלרע!
 ראשון של צו:
 ו ב מוֹקֵדָה: אין מפיק בה"א. תּוֹקֵד בָּו: הטעם נסוג לת"ו
 ו ג וּמִכְנָסִי-בֹד: העמדה קלה במ"ם
 ו ה תּוֹקֵד-בָּו: העמדה קלה בת"ו
 ו ח וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ: בשאר מקומות: וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ
 ו יא יֹאכְלֶנָה: הכ"ף בשווא נע ולא בחטף כפי שמופיע בחלק מהספרים

¹ כאן אין מקום לומר כי התי"ו בקמץ קטן, כי הוא מאמץ את צליל החטופה שלאחריה; כאן הוא במקום הפתח של בניין פיעל, הקמץ הוא "תשלום דגש" החטף-קמץ באל"ף הוא חריג.

א א ויקרא תרגום אונקלוס וקרא. הוער כאן בעבר שהתרגום מוסיף וי"ו החיבור גם במקום שהו"ו בעברי הוא וי"ו ההיפוך. כך מנהג התרגום בכל מקום, ולכן אין זה נכון לפרש שלדעת התרגום וי"ו זה מוסיף על עניין ראשון, ולחפש קשר לסוף ספר שמות.

הראו לי את דברי הרד"ק בתחילת ספר יהושע: מנהג הלשון לכתוב במקומו וי"ו שלא להוסיף ולחבר דבר אל דבר כמו [בראשית כב ד] ויהי ביום השלישי וישא אברהם את עיניו ואלה בני צבעון ואיה וענה ותשב תמר נרדם ורכב וסוס והדומים להם וכבר כתבנו בספר מכלל אשר חברנו כי יש לפרשם לתוספת עם חסרון מעט לפי ענין כל אחד מהם לפי דרך המקרא ומלת ויהי תמצא בהתחלת הדברים ואף בראשית הספרים כמו זה וכן ויהי אחרי מות יהושע, ויהי איש אחד מן הרמתיים, ויהי בשלשים שנה, ויהי בימי שפוט השופטים, ויהי בימי אחשורוש, וכן ויין אחרי בראשי הספרים ואם נאמר כי הטעם להדביק ספר אל ספר וענין זה אל הקודם לא יספיק הטעם בכלן ואמרו המפרשים כי הו"ו הזאת היא כפ"ה רפה בלשון ישמעאל ודקדוק מלת יהי פירשתיה בספר מכלל בחלק הדקדוק ממנו כי בהיות המלה בהפסק אמרו יהי תהי בסגול האות הנוספת וחירק הה"א וכן יחי תחי והוא בהפוך התנועות מן יפן יקן מפני שרצו להסתיר היו"ד כמשפט להסתיר אותיות אהו"י וכן מלת יהי תהי יחי תחי שהקלו תחלה המלה עוד והפכו בה התנועות ונקדו שו"א ה"א יהיה והחי"ת יחיה תחת אות הנוספת בחיר"ק האות הנוספת ביהי יחיה תחת הה"א והחי"ת:

שאלה (ספר בעריכה) המחבר מוטרד מהתרגום לויקרא – וקרא, למה צריך את הו"ו, הרי רק במקרא הוא דרוש כו"ו ההיפוך, ומשא"כ בתרגום. הוא מביא את רבינו בחי"ן כאן "ומלת ויקרא" חוזרת אל הכבוד הנזכר: (שמות מ, לה) וכבוד ה' מלא את המשכן". השאלה אם לכך התכוין התרגום. הוא מציין לדברי רד"ק בראש ספר יהושע שאומר שא"א להסביר את כל המקומות כחיבור לענין שלפניו, אלא שדרך הכתובים להוסיף וי"ו בתחילת דבר, והוא כפ"א רפה בערבית, (וזה ידוע מראב"ע). השאלה היא אם כלל זה תקף גם בתרגום לארמית. אחרי שהשואל ראה את דברי הרד"ק, ואחרי שזו שיטת התרגום בכל מקום, הרי דברי רבנו בחי"ן אינם צריכים ואף אינם יכולים להתפרש בגלל הו"ו, והלוא דבריו ברור ממלו:

ודע כי היה הכתוב ראוי לומר: ויקרא ה' אל משה וידבר אליו, ומה שאמר "ויקרא אל משה" סתם, להורות כי אף על פי שספר ויקרא הוא ספר בפני עצמו, הכל מחובר ודבק עם מה שכתוב למעלה, כי כל התורה כולה בנן אחד וקשר אחד, ומלת "ויקרא" חוזרת אל הכבוד הנזכר: (שמות מ, לה) "וכבוד ה' מלא את המשכן". כלומר פירושו בנוי על שלא כתוב מי קרא, ולא הו"ו. כי גם הוא מפרש שצפויה כאן וי"ו.

א ט וְהִקְטִיר ת"א ויסיק, לשון העלאה. ושוב השאלה היא למה.

מה שורש המילה "היסק" תנור וכיו"ב? זה ארמית? האם יתכן שמה שתרגם כל הקטרה בלשון "אסקא" אינו מלשון העלאה אלא מלשון הסקה? אפשרות נוספת, ראיתי במעט צרי בפרשת תרומה בהעלאת הנרות, שמנחם סובר שיש העלאה המשמשת לשון הבערה, אולי נוכל לומר שגם כאן הקטרה = העלאה = אסקא.

בקשר להיסק,

אני מבין א"כ, שזה בעצם "העלאה באש" = הדלקה/הבערה?

למה באמת אומרים "העלאה באש"?

(האם באמת כמנחם שיש העלאה שמשמעותה הבערה? או שגם בלי זה?)

ומכאן מגיע השימוש בלשון חכמים של הסקת תנור וכו'.

במילון אבן שושן:

1 הפעיל הסיק^ת (פיי) [במשמעות היסודית: העלה]

1. ת העלה אש, הדליק, הבער, הצית: "תנור שהסיקוהו בקש ובגבבא" (שבת ג ב). "עצים שנשרו מן הדקל² בשבת אסור להסיקן ביום טוב" (ביצה ד:).

1 הפעל הסיק^ת

1. ת העלתה בו אש, הבער, הדלקה בו אש: "תנור שהסיק" (כלים ה ד).
נפעל נסיק, נסוק^ת, הבער, הדלקה בו אש: "במרחץ שהיא נסוקת" (ירושלמי ברכות ח כ).
"אם מסיק מלמטון והוא נסוק מלמעלן" (כלים ה ו).

ריח-ניחוח רש"י: – נחת רוח לפני, שאמנתי ונעשה למוני.

כך פירש רש"י גם בפרשת תצוה שמות כט יח והשפתי חכמים שם כתב דקשה לרש"י והלא אין לך ריח רע מזאת ששורפים הבשר והעצמות לכך פירש נחת רוח וכו'. (דבק טו).
פירוש זה אינו נכון. יתכן שריח שרפת עצמות אינו נעים, אבל צריך דווקא שהבשר יפיץ ריח ולכן אם צלאו לפני ההעלאה למזבח לא קיים את הדין. הנחת רוח אינה בגלל (או למרות) שרפת דבר בעל ריח רע!

א טו ונמצה דמו על קיר המזבח: הרב מלבי"ם: ונמצה דמו, הוא נפעל עבר, ופירושו וכבר נמצה דמו קודם שהקטיר, כמו שפרש"י על וישמע יעקב (בראשית כח זיין) שפי' וכבר שמע, וכנ"ל בסימן הקודם. והנה פעל זה מצאנוהו על שלשה תמונות, א] נחי עיין. מיץ חלב יוצא חמאה (משלי למד). ב] מן הכפולים. למען תמוצו ותתענגתם (ישעיה סו). ג] מנחי ל"ה. כמו כאן ששרשו מצה כדברי הראב"ע והרד"ק. ורש"י ז"ל שפי' ונמצה לשון מיץ אפיס, כי אפס המץ, הולך לשיטתו שדעתו כדעת קדמוני הלשון שבעלי עלומי העין והנחים והחסרים והכפולים כולם משורש אחד המה ועקר הוראתם אחד ויתחלפו מצודי הוראתיהם. [וכמ"ש בפ' בראשית על הוא ישופך ראש, ועל אנשי השם, ובפ' לך על ואנכי הולך עירי, וכן אנן און אנה כמ"ש במדבר י"א א', וכן נסך סכך סכה כמ"ש שמות כ"ה כט. וכן במקומות רבים, והארכתי בזה במק"א שכן דעת חז"ל ועיין אילת השחר כלל ב' ג ד]. ובכ"ז יש הבדל ביניהם, שמצץ מן הכפולים מוצץ בפיו דבר שיש בו לחלוחית. מיץ מנע"ו סוחט משקה הנבלע באיזה דבר, ומצה מנל"ה מורה על תמצית המשקה באחרית הכלי, כמו השמרים שבשולי הכוס. ואמר תמיד, שתית מצית (ישעיה נא, יחזקאל כג לד), ואמר אך שמריה ימצו ישתו, בדרך המליצה שיהיה תמצית השמרים בשפע כ"כ עד שישתו אותם. וכן מ"ש פה ונמצה דמו, ובחטאת העוף והנשאר בדם ימצה, פי' שיסחוט עד אחריתו. ולפ"ז מ"ש בספרא ובזבחים (דף סה) ונמצה דמו דם כולו, זה נודע מן פעל ונמצה, ומ"ש אוחו בראש ובגוף ומוצה זה פי' על דמו (שהכנוי אינו מוסב על ראשו, רק על העוף. שכן מ"ש אחריו והסיר את מוראתו הכינוי מוסב על העוף). ופי' דם העוף, שכולל הגוף והראש ובזה לא יקשה הא ר' יהודה סתמא דספרא סובר בספרא (אחרי פרק יא מ"ט) ובחולין (דף פח) דדמו אפי' מקצת דמו, כי הלימוד של דם כולו, הוא מן פעל ונמצה, כ"נ:

מגליון להבין במקרא ויקרא עד

² כנראה נכון יותר לנקד: דקל או דקל.

³ ניקוד הדגש בלמ"ד הוא שגיאה וחלול בניקוד המקראי.

הקושיא השבועית

ונמצה דמו על קיר המזבח. פי' האבן עזרא שהוא מבנין נפעל. וצריך ביאור מדוע לא כתבה זאת התורה באופן של ציווי 'וּמִצְחָה דְּמוֹ, ואף למה שפירש'י שנכתב בלשון עבר משום שהוא לפני ההקטרה, מ"מ היה אפשר לכתוב 'ומיצה דמו' כדי שיתייחס לכהן.

אין מתפקידנו לפתור חידות. רש"י מפרש שהוא עבר והוי"ו לא הפכה לעתיד, הפשט נוטה יותר שיש כאן היפוך לעתיד, וכן מצינו בחטאת העוף ה'ט' וְהִנְשָׁאָר בָּהֶם יִמָּצֶה אֶל-יָסוֹד הַמִּזְבֵּחַ. מעשה קרבן עוף נחשב 'עבודה קשה שבמקדש', את חלק מיצוי הדם בחרה התורה להביא בנפעל.

היבטים לשוניים בתהלים קיט-ר

דקדוקי קריאה

קנד רִיבָה: הטעם בב"ת מלרע

קנז מַעְדוּתֶיךָ: הדל"ת בשווא נע והוי"ו בחולם במבטא ישראלי: me'edevotekha

קנג רִאָה-עֲנִי וְחַלְצֵנִי כִּי-תוֹרְתְךָ לֹא שָׁכַחְתִּי: רד"ק: ראח כי עם כל עני, תורתך לא שכחתי:

קנד רִיבָה רִיבִי וְנֶאֱלָנִי מכאן שבתפילה העמידה בברכה 'רִאָה (נא) בְּעֲנִינִי' אומרים 'ורִיבָה' מלרע כמו כאן. ובדומה לתחילת מזמור מג.

לֹא מָנָה תְּחִנִּי: ראב"ע: למ"ד לאמרתך בעבור אמרתך כמו [בראשית כ יג]: אמרי לי:

רד"ק: בעבור אמרתך. כלומר, לשמור אמרתך אבקש החיים, לא לתענוג העולם:

הרב מלבי"ם מפרש על דויד: שתעשה זאת למען אמרתך שהבטחת לי ע"י נביא שאמלודך:

קנה רְחוֹק מִרְשָׁעִים יִשְׁוָעָה כִּי-חֻקֶּיךָ לֹא דָרָשׁוּ: ראב"ע: יום ישועה בעבור שלא דרשו חקיך ואני לא אהיה כמוהם כי תורתך לא שכחתי (לעיל קנג):

רד"ק: אני מִיֵּחַל כי הישועה קרובה לי, כי דרשתי חוקיך. אבל התועים כשיהיו בצרה הישועה רחוקה מהם כי חוקיך לא דרשו, ואין להם זכות במה יֵצְאוּ ממנה. ואמר רחוק, רוצה לומר דבר הישועה:

קנו רְחֻמֶיךָ רַבִּים | יִי כְּמִשְׁפָּטֶיךָ תִּינִי: ראב"ע: אם אני לבדי ורודפי רבים⁴ הם רחמיך שיסובבוני כמשפטיך לשומרי דבריך: המילה 'אם' בראב"ע מתפרשת: אף-על-פי.

קנז רַבִּים רָדְפִי וְצָרִי מַעְדוּתֶיךָ לֹא נִטִּיתִי: רד"ק: עם כל זה מעדותיך לא נטיתי, כי לא ביקשתי רעתם, כמו שביקשו הם רעתי. מעדותיך, זאת היא המצוה: לא תקום ולא תטור (ויקרא יט, יח), כי תראה חמור שונאך וגו' (שמות כג, ה):

⁴ נראה להוסיף מילת 'רבים' נוספת, הרודפים הם רבים בפסוק הבא, והרחמים הם רבים במקרא הזה.

קנח ראייתי בגדים ואתקוטטה אשר אמרתך לא שמרו: ראב"ע: מגזרת [איוב י א] נקטה נפשי.

רד"ק: מענין 'קטטה' בדברי רז"ל (שבת קל, א). אמר: יותר הייתי מתקוטט עמהם על אשר אמרתך לא שמרו, ממה שהייתי מתקוטט עמהם על שהיו מרעים לי. ואדוני אבי ז"ל פירש: ראיתם מצליחים וקצתי בחיי, כמו (איוב י, א): נקטה נפשי בחיי.

ספר השורשים לרד"ק - ערך קוט: ארבעים שנה אקוט בדור (תהלים צה, י), בשרק. ובחולם אשר יקוט כסלו (איוב ח, יד). וההתפעל ראיתי בוגדים ואתקוטטה (תהלים קיט, קנט), ובתקוממך אתקוטט (שם קלט, כא). והנפעל נקטתם בפניכם (יחזקאל כ, מג). והביא רבי יהודה ונקטו בפניהם (שם ו, ט), בנין נפעל מנחי העיין דומה שמצאו בספריו רפה. ורבי יונה כתב שמצאו דגש, וכן מצאנוהו בספרים מדויקים. והמסורת עליו לית ודגש. ואם כן יהיה מפעלי הכפל. וכן נקטה נפשי בחיי (איוב י, א), בפלס ורחבה ונסבה, ענינם ענין כריתה. ומן הענין הזה והשרש הזה לפי דעתי כמעט קט (יחזקאל טז, מז). ויש לפרש ראיתי בוגדים ואתקוטטה, ובתקוממך אתקוטט, ענין קטטה שהוא ענין מריבה בדברי רבותינו ז"ל (ברכות יח, ע"ב). וכן יתכן להיות מזה ארבעים שנה אקוט בדור, כלומר שהיה בקטטה בדור המדבר, ואף על פי כן איננו רחוק מן הענין שפירשנו:

קנט ראה כִּי־פְקִידֶיךָ אֶתְּבִי יוֹ כְּחֶסֶדְךָ חֲנִי: רד"ק כמה אהבתי אותם, שאני מתקוטט עם הרשעים בעבורם ולא בעבורי. לכן כחסדך עמי חייני, ואל תתנני בידם:

קס ראש־דְּבָרְךָ אֱמֶת וְלְעוֹלָם כָּל־מִשְׁפָּט צִדְקָךָ: רש"י: סוף דברך הוכיח על הראש שהוא אמת ששקטמעו האומות אנכי ולא יהיה לך ולא תשא אמתו ולכבודו כיון שקטמעו כבד, לא תרצה, לא תנאף, הונו על ראש דברך שהוא אמת:

ראב"ע: תחלת דבור שצויתני הוא האמת ורבי ישועה⁵ אמר רמז לדבור אנכי בהר סיני: רד"ק מראש העולם ולעולם, כלומר כל ימי העולם הזה דברך ומשפטך אמת וצדק, כן היה וכן יהיה לעולם. משפט צדקך, משפטך שהם בצדק. או פירוש, תחילה מה שצויתני הוא האמת, והוא יחודך שאמרת (שמות כ, ב): אנכי ה' אלהיך, וכן צויתנו על כל משפטי צדקך שנשמרם לעולם, אין להם זמן, כמו שאומרים הנוצרים התועים. או פירוש, כאשר צויתנו תחילה להבין יחודך עלינו לשמור לעולם כל משפטי צדקך, כי הם כסולם לעלות אל ידיעת יחודך:

הודעה מאוריאל פרנק נר"ו:

שלום רב,

בעז"ה נתכנס השנה בצהרי י"ז בניסן.

והפעם בקרית נוער (ברחוב הרב פרנק בשכונת בית וגן, בירושלים).

אנו מזמינים את הציבור להגיש הצעות להרצאה קצרה בנושא לשוני.

1. את ההצעות יש לשלוח בהקדם לדוא"ל <maanelashon@gmail.com>

2. ההצעה תכלול: הצעה לכותרת, תקציר בן 25 – 50 מילים, וכן שם מלא ותואר של המרצה.

⁵ חכם קראי שראב"ע אינו נמנע מלהביאו.

3. הוועדה המארגנת תבחן את ההצעות השונות, ותבחר מתוכן את המתאימות. אין התחייבות לקבל כל הצעה.

בברכה ובתודה מראש,

אוריאל פרנק

"מענה לשון"

www.maanelashon.blogspot.com

פֶּן לַחֶם וְיַחֶם-עוֹד

אני מבקש מאוד ממי שיש לו הערות שלא ימנע מלשולחן אלי

הכתובת למשלוח: eliyahule@gmail.com

הערות מתקבלות גם באנגלית.

הודעה מאתר "לדעת" כאן תוכלו להוריד גליונות פרשת השבוע מדי שבוע (גם גליוננו מופיע

שם): <http://www.ladaat.info/gilyonot.aspx>

אם אתה מתעניין

בהגטים הלשוניים של התורה

(לשון המקרא, המשנה, התלמוד וכו')

אתה מוזמן להרשם (בחנם)

לקבלת דוא"ל בנושאים לשוניים

בכתובת: maanelashon@gmail.com

☺ בוא להחכים את עצמך ואת שאר המכותבים ☺